

“Viena no pašreizējām prioritātēm ir izveidot tā sauktās vietējās enerģijas kopienas”

Intervija ar Hosē Antonio Serano Martinesu (*José Antonio Serrano Martínez*), Spānijas pilsētas Mursijas mēru. Mursija ieguva Pilsētu mēru pakta balvu “Pilsēta uzmanības centrā” (“City in the Spotlight”).

[Eiropas Pilsētu mēru pakta birojs:] **Tālajā 2008. gadā Mursija bija pirmā Spānijas pašvaldība, kas iesaistījās Pilsētu mēru paktā! Atskatoties uz 13 līdzdalības gadiem šajā kustībā, kādi, jūsuprāt, ir pilsētas lielākie sasniegumi klimata un enerģētikas jomā?**

[Mērs Serano Martiness:] Šajā laikposmā Mursija ir sasniegusi vairākus mērķus: viens no tiem bija īstenot SEAP 2020 (Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna) mērķus. Šis plāns tika apstiprināts 2010. gada novembrī ar mērķi samazināt CO₂ izmešus par 20 %. Tā rezultātā 2020. gadā CO₂ apjoms tika samazināts par vismaz 428 334 tonnām salīdzinājumā ar 2007. gada līmeni. Tagad esam iecerējuši pāriet nākamajā līmenī, samazinot izmešus par 40 % pašvaldības SECAP 2030 (Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānā), kas ir SEAP 2020 dabisks turpinājums. Lepojos arī ar to, ka, man esot Mursijas mēra amatā, pilsēta ir īstenojusi Pilsētu mēru pakta redzējumu par klimatneitralitātes sasniegšanu līdz 2050. gadam.

Mursijas līdzdalība Pilsētu mēru paktā ir motivējošs faktors un palīdz mums mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām. Šis Eiropas atbalsts sniedz atpazīstamību un ļauj mums izmantot resursus un sadarbības iespējas, kas nepieciešamas enerģētikas un klimata apņemšanos īstenošanai. Šī atpazīstamība gan iedrošina, gan mudina rīkoties.

Pilsēta nesen apstiprināja [Pilsētu mēru pakta redzējumu 2050. gadam par taisnīgāku, klimatneitrālu Eiropu](#). Šī apņemšanās ietver sadarbību ar vietējiem dalībniekiem un iedzīvotājiem. Kā Mursija to īsteno?

Ja vēlamies, lai Mursijas sabiedrība, uzņēmumi, iestādes un pārvaldes iestādes mainītu savus paradumus un ķertos pie vienota projekta, kas ietver cieņpilnāku attieksmi pret vidi, svarīgi iesaistīt visus pašvaldības partnerus un neaktīvās sabiedriskās struktūras. Tikai šādi mēs varam izveidot aizraujošu un veiksmīgu kopprojektu, kurā katram ir svarīga loma un katrs var baudīt sava darba augļus. Tieši tāpēc pašvaldības 2030. gada Klimata pārmaiņu mazināšanas stratēģijas un Pielāgošanās klimata pārmaiņām stratēģijas rezultāts būs līdzdalībā balstīts process, kurā būs iesaistītas sabiedriskas struktūras, organizācijas, profesionālas asociācijas, eksperti, zināšanu centri un daudzas citas grupas.

Viena no pašreizējām prioritātēm ir izveidot tā sauktās vietējās enerģijas kopienas, ko vada iedzīvotāji, MVU un vietējās iestādes. Tāpēc ir svarīgi virzīt visus šos dalībniekus visos procesa posmos un veicināt īstu enerģētikas pārkārtošanos. Vietējie iedzīvotāji varēs ražot, patērēt, uzglabāt, nodot tālāk vai pat pārdot enerģiju, kas ir svarīgs izmaksu samazināšanas un īstas enerģētikas pārkārtošanās priekšnoteikums.

Turklāt esam iecerējuši rīkot reklāmas kampaņas, kas informē un izglīto par klimata pārmaiņām, mudina iedzīvotājus iesaistīties pašvaldības pielāgošanās procesā un sekmē atvērtu dialogu. Ja mainās klimats, jāmainās arī mums!

Vai esat saskārušies ar būtiskiem šķēršļiem savu vietējo klimata un enerģētikas plānu īstenošanā? Kā tos pārvarējāt?

Lielākais šķērslis ir iegūt finansējumu klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumiem. Tā kā pašvaldības resursi ir ierobežoti, mums jāatrod citi avoti, kas papildina apņemšanos piešķirt nepieciešamos resursus gada budžetā un uzņemties stingras finanšu saistības turpmākajiem gadiem. Parasti izmanto dažādus finansējuma mehānismus, piemēram, apgrozības fondus, finanšu programmas, ko piedāvā trešās puses, līzings, energoapgādes pakalpojumu uzņēmumi (EAPU) vai publiskās privātās partnerības. Mēs arī meklējam partnerības iespējas ar citām privātām un publiskām organizācijām un citus finansējuma avotus, izmantojot dažādas vietējās un Eiropas dotāciju un subsīdiju programmas. Mums jāizpēta ikviena pieejamā un īstenojamā iespēja.

Vēl viens šķērslis, kas jāpārvar, ir pārliecināt iedzīvotājus, ka jāmaina savi paradumi, tādēļ daudz pūļu veltām izglītošanai par ilgtspējas jautājumiem. Esam novērojuši plaisu starp zinātni un tā saukto sabiedrības apziņu, un mums ir jāveicina lielāka iedzīvotāju, uzņēmumu, sabiedriskā un politiskā iesaiste, lai spētu stāties pretī šai problēmai un to atrisināt.

Kādēļ nolēmāt pieteikties Pilsētu mēru pakta balvai “Pilsēta uzmanības centrā”?

Esam lepnī būt par daļu no Pilsētu mēru pakta klimata un enerģētikas kopienas, un es uzskatu, ka šīs Pilsētu mēru pakta balvas ir lieliska iespēja parādīt, ko esam apņēmušies sasniegt, kā arī rādīt piemēru visai pakta kopienai un ne tikai. Šāda attieksme sniedz ierosmi un motivāciju, kas nepieciešama šī ceļa turpināšanai. Mēs ticam Eiropai un ticam Pilsētu mēru paktam un visām tā piedāvātajām iespējām. Ekstrēmi laikapstākļi ir globāla problēma, un es kā Mursijas mērs uzskatu, ka vienoti atbildes pasākumi visā Eiropā būs iedarbīgākais risinājums.

Kādu jūs redzat Mursiju 2050. gadā?

Mursijā mēs nesatricināmi ticam pilsētas projektam, kurā ilgtspēja un cieņa pret dabisko vidi ir izaugsmes un nākotnes iespēju stūrakmeņi. Mana komanda strādā pie tā, lai Mursija kļūtu par strukturētāku, savienotāku, taisnīgāku, ilgtspējīgāku un atvērtāku pašvaldību, un tuvākajā nākotnē tiks īstenota virkne projektu, kuru mērķis ir uzlabot dzīves kvalitāti Mursijā.

Viens no galvenajiem projektiem ir urbanizācijas projekts “Zone 0”, kas ietver vecu vilcienu sliežu nosegšanu, lai pārvērstu šo rētu, kas sadala kopienas, pilsētvides pārveides iniciatīvā ar velosliedēm, zaļajām zonām un atpūtas zonām. Turklāt, aprokot sliedes, pašreizējais dzelzceļa koridors tiks pārvērstas par svarīgu ceļu, kur prioritāte būs gājējiem, un tiks izveidoti divi koridori, kas savienos jauno pāreju ar Seguras upi.

Turpmāko mēnešu laikā gājēju zonas būs viena no pašvaldības prioritātēm līdztekus zemo emisiju zonu (ZEZ) paplašināšanai un dažādiem gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumiem. Tiks uzsākti gājēju zonu pilotprojekti uz reģionālajiem ceļiem, lai pārbaudītu to īstenojamību un ieviestu pastāvīgas gājēju zonas.

Mobilitāte pašvaldībā tiks pilnveidota, īstenojot virkni projektu, kuru mērķis ir attīstīt sabiedrisko transportu, izveidot veloceliņus, integrēt dažādus transporta veidus, nožogot īpašas platformas pilsētas transportam un uzbūvēt autostāvvietas, kas ir integrētas ar sabiedrisko transportu. Mērķis ir uzbūvēt dinamisku pašvaldību, kas veicina fizisku sasaisti starp pilētu un tās rajoniem.

Tiks izstrādātas dažādas iniciatīvas, kas būtiski palielinās zaļo zonu īpatsvaru pašvaldībā, izvirzot papildu mērķi — pārvērst zaļās zonas par starppaaudžu mijiedarbības telpu. Šajā nolūkā vairāki projekti būs veltīti kalistēnikas, slidošanas vai fizioterapijas aprīkojumam.

Piemērotas zaļās infrastruktūras izveide ir bioloģiskās daudzveidības uzlabošanas priekšnoteikums pilsētvidē, kas veicina pielāgošanos klimatam.

Mēs arī stabili virzāmies enerģijas pašpatēriņa virzienā, kas ir enerģijas pārkārtošanās galvenā ass, sākot ar savām pašvaldības ēkām un popularizējot vietējo enerģijas kopienu ideju. Elektrisko transportlīdzekļu ieviešana ir vēl viens svarīgs uzdevums, kas mums jāpaveic, kā arī jāpanāk līdzsvarotāks transporta veidu sadalījums vai ilgtspējīgāks transporta sadalījums “pēdējā kilometrā”.

Ieguldījumi ilgtspējā ir iespēja pilnveidei un izaugsmei, kas mums jāīsteno Mursijā.

Pagājušās vasaras prezentācija, kurā apkopoti lielākie projekti, kas tiks uzsākti dažu turpmāko mēnešu laikā, ir pieejama vietnē:
<https://centromedios.murcia.es/PUBLICO/NotaPrensa/Default.aspx?pIdPagina=25&pIdNoticia=60460#ad-image-0>